

Széchenyi sétányi feladat-ellátási hely - Mese-projekt

ÓVODAI NEVELÉSÜNK SAJÁTOSSÁGAI

- A **gyermeki jogok** figyelembevételével, a **gyermek mindenkifelett álló érdekét** szem előtt tartva legfőbb sajátosságunk, hogy **programkínálatunk** sokrétűségét nem különórákkal, hanem **mindennapokba beépítve** biztosítjuk, melynek keretét lehetőség szerint a **homogén életkorú** csoportszervezés adja.

- Legfőbb tevékenységünk a **játék**, amely egyben a személyes **élmények, tapasztalatok, és tevékenységek** útján történő **tudáselsajátítás** színtere is. Nevelési programunk legfőbb eszköze az **elmélyült, szabad játék**, amely egyben a tudatosan szervezett **tanulási folyamat** színtere is.

- Preferáljuk az **individualizálva szocializálást**, amely az egyén szintjén: a **személyes választás szabadságát**, a **saját gyökerű követelményválasztást**, a **környezet feletti kompetencia** erősítését és a **személyes tér** védelmét, míg közösségi szinten: **egymás és a különbözőségek elfogadását, tiszteletét és szeretetét** jelenti.

- Preferáljuk a **barátságok**, kötődések kialakulását az egyén és csoport fejlődésének segítésére. Biztosítjuk a **véleményalkotás és véleménynyilvánítás** szabadságát. Így teremtjük meg az egyén és a közösség céljainak összeegyeztethetőségét, és így biztosítjuk, a **nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns** gyerekek **önazonosságának** megőrzését, az **interkulturális** nevelést.

- Pedagógiánk középpontjában a **nyelvi - kommunikációs nevelés** áll, amely az óvodai élet minden területét áthatva, keretet ad a **konstruktív kommunikációnak, kooperációnak, problémamegoldásnak**, ami egyben feltétele a mindenkori **közösségbe való eligazodásnak és beilleszkedésnek**.

- Pedagógus attitűdünk jellemzője a **tudatos alakítás, pozitív odafordulás, az egyéni sajátosságokra, érési ütemre és képességekre alapuló differenciálás**, amely az **önbizalom** erősítésével, a **reális önértékelés** megalapozásával segíti a **személyiség fejlődését, a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének megteremtését, a tehetségek kibontakozását, és az integrált, inkluzív nevelés** megvalósításának lehetőségét.

- Tervezésünk eszköze a **mese-projekt** módszere, amely a tevékenységstruktúra sokszínűségének garanciája, amely segíti a **belső tanulási motiváció** kialakulását, a **kreativitás**, az **önkifejezés**, és a **tehetség** kibontakozását, az **alkalmazni képes tudás** megszerzését.

- Az **egyenlő hozzáférést**, a **hátrányos helyzetű**, a **halmozottan hátrányos helyzetű és SNI- s és migráns gyerekek esélyegyenlőségének megteremtését** segíti az **egyéni sajátosságokat** figyelembevevő, **egyéni érési ütemre** és képességekre alapuló **differenciált, személyre szóló** tervezés, fejlesztés, értékelés, melynek alapja a **feltétel nélküli elfogadás és pozitivitás**.

- Mindezek megvalósulásának biztosítéka a **pedagógiai következetesség** és **tudatosság**, a **pozitív odafordulás**, a **bizalom**, a **feltétel nélküli elfogadás**, az **igazságosság**, a **méltányosság** és a **fegyelem**.

- Nevelésünk kerete az **érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodás** és **tevékeny légkör**, a **rugalmas** és **folyamatos** napirend, az **esztétikus** és **biztonságos** környezet, amely segíti az **egészséges életvitel** megalapozását, a **környezettudatos** magatartás fejlődését, a **pozitív érzelmi kötődések** alakulását.

Napirend és hetirend kialakításának elvei:

- A gyermeki szükségletek kielégítésének biztosítása a **rugalmassággal**
- A gyermek érzelmi biztonságának kialakítása a **keretjelleggel**
- Az egyéni érési ütem tiszteletben tartása, a **párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek** szervezésének biztosítása a **kötetlenséggel**
- A **játék dominanciájának** megőrzése a **folyamatossággal**
- A tevékenységek egymásra **épülő folyamatának** biztosítása a rugalmas heti renddel

Óvodánkra jellemző a nyitottság, nyilvánosság a család és az óvoda együttműködése, a köznevelési intézményekkel a horizontális tanulás, képzés, tudásátadás megvalósítása, amely kölcsönös bizalomra, segítségnyújtásra, az egyén védelmét szolgáló titoktartásra és korrekt partneri viszonyra épül.

Cél: Az egyéni adottságok, érési ütem, sajátosságok és szükségletek figyelembevételével, az egyénre szabott tevékenységek lehetőségének

biztosításával, az aktivitásra és belső motivációra alapozott differenciált fejlesztéssel a tehetséggondozás megvalósítása.

A választott tehetségterületek:

Logikai – matematikai:

- Bölcsbagoly - Kognitív Kupa- intézményegységen belül
- Játékiállítás, bemutató saját készítésű fejlesztőjátékokból a városi rendezvények alkalmával

Zenei:

- Fülemlé Fesztivál- zenei tehetségek felfedezése- megyei

Interperszonális és nyelvi:

- Varázshegy Fesztivál- városi dramatizáló, drámajátékos találkozó

Városi versenyek:

- Mese és versmondó verseny, bábos találkozó, sport versenyek, néptáncos találkozó, rajzversenyek

A városi versenyeket házi versenyek előzik meg.

Fejlesztendő képességterületek:

- **Előadói képesség:** Mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás

- **Zenei képesség:** hallás, ritmus, éneklés

- **Mozgásképeség:** gyorsaság, ügyesség, hajlékonyság, ritmusképesség

- **Improvizációs képesség:** szöveg, ritmus, dallam, mozgás

- **Vizuális képesség**

- **térben:** építés, barkácsolás, mintázás, konstruálás

- **síkban:** rajzolás, egyéb vizuális technikák, pl.: díszítés

- **Logikai képesség:** összefüggések felismerése, problémamegoldás, számfogalom

A Tehetségpont hatóköre és együttműködései:

- Hatókörünk városi és megyei szintű.
- Szoros kapcsolat a városrész óvodáival, iskoláival.
- Közös versenyekkel, foglalkozásokkal segítjük a tehetségkutatókat.

TARTALMA:

A tevékenységek realizálódnak

- Az egészséges életmódra nevelésben
- Az érzelmi- erkölcsi és közösségi nevelés
- A nyelvi – kommunikációs nevelésben
- A játékban
- A külső világ tevékenységeinek megismerésében
- A mese – versben
- Az ének – zene énekes játékban
- Rajzolás, kézimunkában
- A mozgásban
- A munkában
- A tanulásban
- És egyéb spontán tevékenységben

Módszere: MESE- PROJEKT

A mese ugyanúgy építkezik, ahogy a gyermek gondolkodása, ezért is olyan meggyőző számára. Adott esetben sokkal jobban hat rá, mint a felnőttek racionális érvei. A gyermek hisz a mesének, hiszen világszemlélete is olyan, mint az övé-animisztikus- mágikus világkép.

„A mese akkor fejt ki jótékony, externalizáló hatását, ha a gyerek nem ébred rá, milyen tudattalan feszültségek ösztönzésére teszi magáévá a mese megoldásait.”(B. Bettelheim: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek)

Célja: A mese- projekt módszerével, a tevékenységstruktúra sokszínűségének megvalósítása, amely segíti a belső tanulási motiváció kialakulását, az önkifejezés kibontakozását, az alkalmazni képes tudás megszerzését

Pedagógiai hatás:

- **Folyamatos tanulás megvalósulása:**
  - az egyéni érési ütem alapján történő bekapcsolódás lehetőségével
  - a belső motivációra épített tevékenység biztosításával, amibe gyermek ott kapcsolódik be, ahol érzelmileg kötődik és akkor, amikor ő szeretne, így él a kíváncsiság, érdeklődés és a bizalom

- **Élmények, tapasztalatszerzés és tevékenységekben való önkéntes részvétel:**
  - az egyéni képesség alapján történő bekapcsolódás, a felfedezés, találgatás, a tévedés szabadságának lehetőségével, a gyermek megismeri a siker örömét függetlenül attól, milyen képességekkel rendelkezik
  - differenciált feladatvégzéssel, egyéni fejlesztés és problémamegoldás lehetőségével, az önállóság és kreativitás kibontakozásával
  - egyenlő hozzáférés biztosításával
- **Szociális képességek magas szintű fejlettsége**
  - az élmények közös megélésével
  - a tevékenységekben történő kooperációval, elfogadják egymás segítségét és ők maguk is segítenek,
  - az egymástól való tanulással
  - magas szintű a konfliktuskezelés a gyerekek között
- **Kommunikációs képességek fejlettsége**
  - biztos képzetalkítás a tapasztalatok, élmények által, a konkrétól, az elvont felé haladás metodikájával
  - az együttműködés, egymás segítése során jókedv, humor, tolerancia megnyilvánulása
  - a mesélés-, bábozás-, dramatizálásra felkészülés, eszközkészítés és előadással
  - verbális memória fejlettsége a hosszantartó folyamat által
- **Személyes képességek fejlettsége**
  - a siker, kudarc pozitív megélése a hibajavítás lehetőségével, egymás segítségével
  - pozitív énkép alakulása- nincs olyan gyermek, aki ne tudná megmondani, hogy ő miben jó!

Szervezeti hatás:

- **Gyermek csoport szinten:**

- az ünnepek, jeles napok beépülnek a projektbe, így nem terheli a gyerekeket a sok próba, a didaktikus bevésés
  - gazdagodik és aktualizálódik a csoport játékkészlete a mese-projekthez kapcsolódó saját készítésű játékokkal
  - a gyermekek ismeretei, ötletei beépülnek a tartalmakba, így aktuális, életszerű tudáshoz jutnak a gyerekek
- **Nevelőtestületi szinten:**
    - magas szintű kooperáció az óvónői párok és a nevelőtestület tagjai között
    - fejlesztési lehetőség a meglévő projektek tartalmi gazdagításával, ötletek kibővítésével
    - közös tudástár gyarapodása új mesék feldolgozásával, egyéni pedagógiai arculat és szabadság megőrzése a keretjelleggel, az egyéni választás szabadságának biztosításával
    - folyamatos innováció, dokumentáció fejlesztésével, belső munkaközösség működtetésével

A mese- projekt sajátosságai:

- Olyan keretbe foglalja a tevékenységeket, tudás tartalmakat, amellyel a gyerek tud érzelmileg azonosulni
- A gyermek által ismert, értett világ által jut el a valódi világ megismeréséhez
- A tudás nem különálló szigetenként jut el a gyermekhez, hanem számára bejárható, egységes logikai szerkezetben, amelyet a mese biztosít
- Mindaz a képzet, fogalom, ismeret, amit ebben a keretben megismer az élmények, tapasztalatok és tevékenységek által beépül a játékába, attitűdjeibe, személyiségébe
- A mese megjelenítésében, bábozásban, dramatizálásban már működnek a tartalmakhoz kapcsolódó ismeretek, képzetek, képességek, természetes a mozgás, a hanglejtés, a gesztusok, az előadás, teljes az önkifejezés

A tervezés bemutatása:

- Az éves tervezés évi 5-6 meseprojektből áll

- A műveltségterületek megtervezése mellett tudatos játéktervezés, fejlesztés is előtérbe kerül
- A tanulási folyamat színtere a játéktevékenység során szerzett élmény és tapasztalat.

A tervezés szintjei:

- **Anyaggyűjtés:** Mindig az adott projekthez kapcsolódóan történik,- folyamatosan
- **Hálóterv:** A kiválasztott mese szerkezeti ábrázolása mely tartalmazza a főbb szereplőket, színhelyeket, elemeket és az adott elemekhez tartozó tudás tartalmakat.
- **Heti terv:** A tudástartalmak műveltségterületeihez tartozó heti tudásanyagot, megfigyelési lehetőséget, kapcsolódó játéktevékenységet és gyűjtőmunkát tartalmazza, valamint a képességfejlesztés területeit is.
- **Projektnapló:** A projekt időtartama alatt készülő portfólió, amely tartalmazza a kapcsolódó tudástartalmakat, tervezési dokumentumokat, produktumokat- játékok, gyermekmunkák-, mindezt képekkel illusztrálva. A projekt napló nyilvános, megtekinthető. A projekt zárását követően a portfólió folyamatosan bővíthető, ötletekkel, tartalmakkal, majd újra aktualizálható.

A tervezés szempontjai:

- Mi a cél, milyen fő folyamatokra bontható le az adott mese, milyen lehetőségei vannak a komplexitás beépülésének a nevelési- oktatási folyamatokba
- Természeti és társadalmi környezet helyi lehetőségei, az élmény és közvetlen tapasztalatszerzés színterei és lehetőségei
- A tartalmi változatosság
- A csoport játékkészletéből melyek kapcsolhatók az adott meséhez.
- A mese inspirálta játékok megtervezése, gyerekekkel való elkészítés lehetőségei
- A bábozási és dramatizálási lehetőségek figyelembevétel, egyensúlyra törekvés
- Milyen lehetőségek vannak a gyűjtő munkára

A mese kiválasztásának szempontjai:

- A befogadást, a közösségbe illeszkedést és egymás elfogadását segítő mese (Hogyan barátkozott össze a kiskacsa a kiscica, Aranytarajos kiskakas)
- Csoport fejlettségi szintje, összetétele és azok a lehetőségek, amelyekkel a csoport és az egyén is fejleszthető
- Évszakhoz, hagyományokhoz, aktuális eseményekhez (kiállítás) kapcsolódó mese

A projekt módszer előnyei:

- Nagyfokú szabadság, teret ad az váratlan módosításoknak, igényeknek
- Mindennapi életből vett problémákra is megoldást ad
- Aktív részvételre, együttműködésre épít és ösztönöz, így kollektivizál és individualizál
- Tevékenységekben vagy tevékenységek sorozatában- folyamatban- valósul meg, integrált műveltség tartalmakkal
- Támogatja az eltérő szükségletű gyermekeket
- Megvalósul a munkamegosztás
- Időtartama lehet rövidebb, vagy hosszabb így a gyerek akkor kapcsolódhat a folyamatba, amikor olyan tevékenység kínálkozik, ami hozzá közel áll
- Nagyfokú szülői támogatás és közreműködési készség

PEDAGÓGUS ATTITÚD:

- Az életkori sajátosságok és egyéni érési ütem figyelembevételével az önmagához mért optimális fejlődés biztosítása
- Az élmények, tapasztalatok feltételek biztosításával azok kibontakozásának, továbbfejlődésének segítése
- A gyermek belső készítésére, természetes kíváncsiságára, aktivitására épített, tudatosan tervezett, szervezett fejlesztés
- A gyermek által játékként, spontán tanulási folyamatként megélt személyiségfejlesztés- a projektpedagógia módszerével, egyéni és kiscsoportos tevékenység- formákban
- Ösztönzés, együttműködés
- Személyes minta-, és példaadással a mintakövetés lehetőségének biztosítása

- Próbálkozás, hibajavítás lehetőségének biztosításával a kreativitás,- problémamegoldó képesség fejlesztése, sikerélményhez juttatás
- A kiváráás, türelem, rávezetés, segítségadás, pozitív megerősítés alkalmazásával a kudarctűrő képesség fejlesztése
- Pozitív megerősítéssel önbizalom növelése, önállóság segítése, döntéskéesség erősítése
- A siker egyéni- és közösségi szintű átélésével a kooperatív tanulás kialakulásának segítése

FELTÉTELEK:

Az óvodai élet teljes folyamata:

- Napirend: folyamatosság
- Hetirend: rugalmasság
- Tervezés: projekt-terv
- Személyiségfejlesztés: egyéni fejlesztési terv a diagnózis és terápia megjelölésével
- Élménynyújtás: természetes közegben történő tapasztalatszerzés
- Gyűjtőmunka: természetes közegben történő tapasztalatszerzés
- Spontán és tervezett megfigyelések
- Az óvodai tevékenységekhez szükséges tárgyi feltétel

KIMENET:

- Van olyan terület, tevékenység, amiben motiválható
- A megismerési folyamatok fejlettsége alapján van olyan terület, amihez kötődése, irányultsága kialakult
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, természeti, társadalmi, és kulturális környezetéről
- Képes a gondolkodási műveletek alkalmazására